

مقایسه اثر همودیالیز بیکربناتی و استاتی بر پارامترهای اسپیرومتری در بیماران نارسایی مزمن کلیه تحت همودیالیز

دکتر کاظم نواری^۱ دکتر حسین فرشیدی^۲ دکتر فاطمه پور رضاقلی^۳ دکتر محسن نفر^۴ دکتر سعید زند^۵ دکتر حمید سهراب پور^۶
استادیار گروه داخلی،^۲ دانشیار گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان^۳ استادیار گروه داخلی،^۴ دانشیار گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان^۵ دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی^۶

مجله پزشکی هرمزگان سال دوازدهم شماره اول بهار ۸۷ صفحات ۷-۱۱

چکیده

مقدمه: نارسایی مزمن کلیه باعث اختلال کارکرد همه ارگانهای بدن منجمله قلب و ریه می‌گردد. اختلال عده این بیماران خیز ریوی به علت افزایش نفوذپذیری عروق مویین و افزایش حجم مایع داخل عروقی و فضای بینابینی، فشارخون شریانی و نارسایی قلبی می‌باشد. این تغییرات منجر به تغییر کارکرد فیزیولوژی و مکانیک ریه می‌گردد. هدف این مطالعه بررسی تأثیر محلولهای همودیالیز و سایر عوامل مداخله‌گر بر پارامترهای اسپیرومتری می‌باشد.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی ۴۱ بیمار نارسایی مزمن کلیه در شهریور و مهرماه ۱۳۹۰ در بیمارستان لبافی نژاد تهران انجام شد. بیماران به صورت تصادفی به دو گروه دیالیز بیکربناتی و استاتی تقسیم شدند قبل و بعد از شروع همودیالیز اسپیرومتری (FEV1/FVC, FEV1, FVC) و توزین دقیق انجام گردید. آزمایشات بیوشیمی انجام گرفت. تجزیه پارامترهای اسپیرومتری با استفاده از آزمون آماری *t*-انجام شد و *P-value* کمتر از ۰/۰۵ معنی دار تلقی شد.

نتایج: ۲۹ بیمار دیالیز بیکربناتی و ۱۲ دیالیز استاتی مورد بررسی قرار گرفتند. بهبود عملکرد تنفسی در پارامترهای اسپیرومتری فقط در گروه بیکربناتی معنی دار بود که وقتی نتایج بر حسب جنس بررسی شد، بهبودی فقط در گروه مردان معنی دار بود. این بهبودی برای پارامتر %FEV1, FEF25-75% و FVC معنی دار بوده است. کاهش وزن طی دیالیز و آزمایشات بیوشیمی و خونی رابطه معنی دار با بهبود پارامترهای اسپیرومتری نداشت.

نتیجه گیری: دیالیز بیکربناتی باعث بهبود معنی دار پارامترهای اسپیرومتری و کارکرد ریوی در مردان می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: نارسایی مزمن کلیه - همودیالیز - کارکرد تنفسی - اسپیرومتری

نویسنده مسئول:
دکتر کاظم نواری
گروه داخلی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
پذیر عباس - ایران
تلفن: +۹۸ ۷۱۱ ۳۴۷-۰۱۷
پست الکترونیکی:
diknavari@gmail.com

دربافت مقاله: ۸۵/۱۲/۲۱ اصلاح نهایی: ۸۶/۵/۲۲ پذیرش مقاله: ۸۶/۵/۲۴

مقدمه: غیرمستقیم ناشی از عوارض داروهای مصرفی و عوارض همودیالیز، بر کارکرد مکانیکی و تهویه‌ای ریه اثر می‌گذارد (۲،۳). مهمترین اثرات مستقیم نارسایی کلیه شامل موارد ذیل می‌باشد: افزایش حجم مایعات داخل و خارج عروقی و در نتیجه ادم بافت بینابینی ریه (۳)، نارسایی بطن چپ به درجات مختلف، ایجاد فشارخون شریانی، افزایش نفوذپذیری دیواره عروق مویرگی به دلیل اثرات مواد سمی ناشی از نارسایی کلیه

هنگامی که اوره خون به سطح بالاتر از ۲۰ میلی مول در دسی لیتر می‌رسد، اثرات اورمی بر دستگاه تنفسی ظاهر می‌گردد. این عوارض شامل موارد حاد مثل ادم حاد ریه، پلورال افیوژن، ARDS و موارد مزمن مثل تغییرات کلیوفیکاسیون نسج ریه و دیواره عروق و تغییرات سیستم قلبی - ریوی می‌باشد. نارسایی کلیه بطور مستقیم و یا